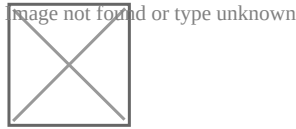
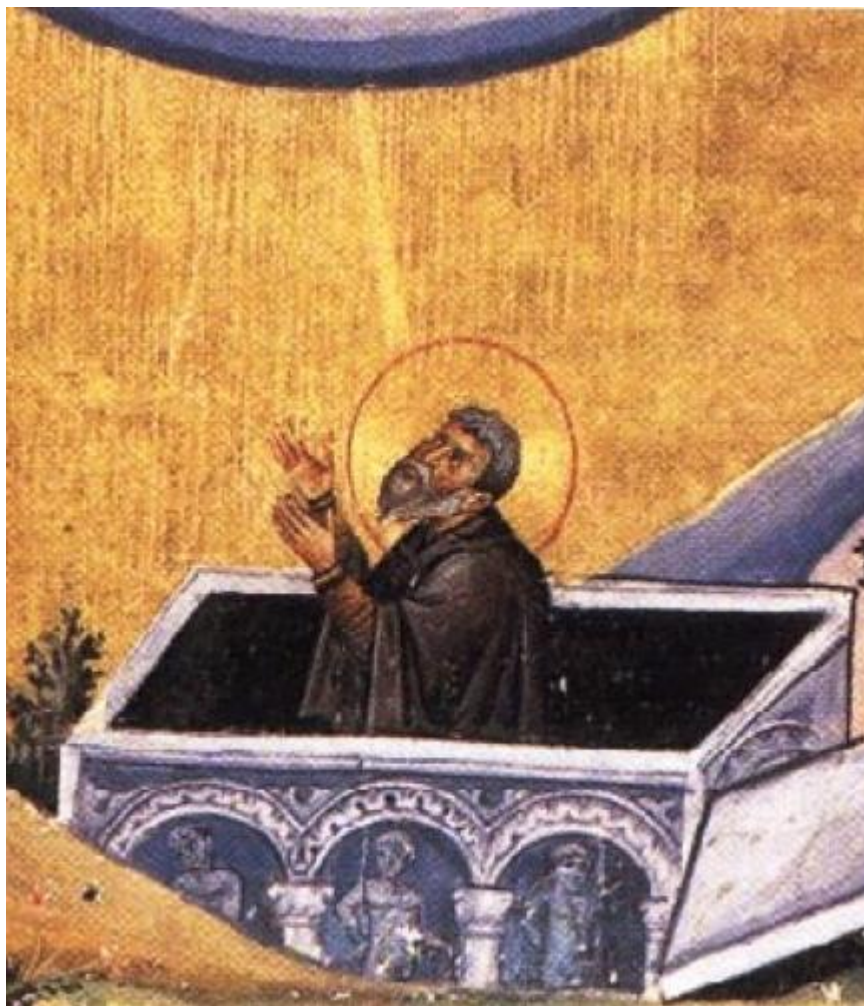

Όσιος Ιάκωβος ο ασκητής, ο βιαστής και δολοφόνος άγιος

/ [Πεμπτουσία](#)

Συνήθως η παρουσίαση του βίου ενός αγίου, στο πνεύμα της απόδοσης τιμής στο πρόσωπό του, ακολουθεί μια γραμμή έξαρσης των προτερημάτων του και των αντοχών του, σε τέτοιο υπερθετικό βαθμό, που δημιουργείται ένα αίσθημα απόστασης στις ψυχές των πιστών: οι ικανότητες του αγίου μοιάζουν ασύλληπτες ή και υπερφυσικές, ώστε κάθε προσπάθεια μίμησής του να δείχνει αδύνατη και απραγματοποίητη. Παράλληλα, δημιουργείται ένα είδος τυποποίησης της πνευματικής ζωής, στο πλαίσιο του οποίου φαίνεται πως η αγιότητα – και συνάμα οι αποδεκτές μορφές διαβίωσης – να υπακούουν σε ορισμένες μόνο προδιαγραφές, έξω από τις οποίες δεν υπάρχει περιθώριο για την εν Χριστώ ελευθερία.

Εκτός από την εγγενή αντίφαση που προφανώς διαπιστώνεται εδώ, μοιάζει να λησμονείται σε αυτή τη γραμμή σκέψης το «σκάνδαλο» (για τον ιουδαϊκό και τον ελληνικό τρόπο αντίληψης των πραγμάτων) του Σταυρού, η επίσης «σκανδαλώδης» είσοδος του ληστή στη Βασιλεία, αλλά και ένα άλλο πλήθος παραδειγμάτων από το σύνολο της εκκλησιαστικής παράδοσης, όπου ανατρέπεται ο πνευματικός νομικισμός, ο ηθικός καθωσπρεπισμός και κάθε στενόχωρη και μικρόψυχη θεώρηση της ζωής του Πνεύματος.

Μια τέτοια ακριβώς περίπτωση, και ίσως γι' αυτό και όχι και τόσο πολύ γνωστή, είναι αυτή του σήμερα τιμώμενου αγίου. Ο όσιος Ιάκωβος ήταν ένας αναχωρητής που ζούσε για 15 χρόνια ασκούμενος σκληρά σε μια σπηλιά κοντά σε μια κωμόπολη που ονομαζόταν Πορφυριώνη. Ήταν μάλιστα τόσο αυστηρός και ικανός, που κάποτε συνέβη το εξής: Μια ομάδα αναιδών ανθρώπων θέλησε να τον περιπαίξει και πλήρωσαν μια πόρνη για να τον επισκεφτεί. Εκείνη πράγματι μπήκε ορμητικά στη σπηλιά του, παρακινώντας τον να αμαρτήσει μαζί της. Ο όσιος έμεινε ψύχραιμος, τη δίδαξε και κατάφερε να την κάνει να μετανοήσει για τις πράξεις και το βίο της.

Κανένας άνθρωπος όμως δεν μπορεί να μείνει απρόσβλητος από τις επιθέσεις του πειρασμού και αυτό θα πρέπει να το θυμούνται διαρκώς, κυρίως εκείνοι που νομίζουν ότι είναι σταθερά ενάρετοι. Μόνο έτσι δεν θα απελπισθούν όταν έλθουν οι δύσκολες ώρες της δοκιμασίας, και θα καταφέρουν να μετανοήσουν, όπως επισημαίνει ο άγ. Νικόδημος ο Αγιορείτης, παραδίδοντας το βίο του εν λόγω αγίου.

Συνέβη λοιπόν το εξής: Ένας μεγάλος άρχοντας της περιοχής είχε μια κόρη που ταλαιπωρούνταν από δαιμόνιο και την πήγε στον όσιο να τη γιατρέψει. Ο ασκητής άγιος όντως την απάλλαξε από αυτό, αλλά ο πατέρας της ήθελε να την αφήσει στο σπήλαιο μαζί του, φοβούμενος μήπως το δαιμόνιο επιστρέψει. Μάλιστα, άφησε στον όσιο και το γιο του επίσης, θέλοντας από ευλάβεια να δώσει στα παιδιά του το καλύτερο δυνατό πρότυπο διαπαιδαγώγησης.

Κάποτε όμως, ο εγκρατής ασκητής, αυτός που μπόρεσε να αντισταθεί παλιότερα στον πειρασμό της πόρνης γυναικός, δεν κατάφερε να συγκρατηθεί και όρμησε στην κοπέλα και τη βίασε. Θολωμένος δε από το πάθος του και φοβούμενος το σκάνδαλο που θα ξεσπούσε εναντίον του, σκότωσε το ίδιο το κορίτσι αλλά και τον αδελφό της, για να μην αποκαλύψουν την πράξη του. Στη συνέχεια πέταξε τα πτώματά τους σε έναν ποταμό του τόπου εκείνου. Πλήρως απελπισμένος, εγκατέλειψε τη σπηλιά του και αποφάσισε να επιστρέψει στον κόσμο.

Στο δρόμο όμως συνάντησε ένα μοναχό, ο οποίος τον συμβούλεψε να ασκηθεί ακόμη σκληρότερα για να εξιλεωθεί στα μάτια του Θεού. Κλείστηκε λοιπόν σε ένα τάφο και εκεί έμεινε προσευχόμενος και κακοπαθώντας. Ο Θεός δεν θέλησε να τον αφήσει χωρίς σημάδι αποδοχής της μετάνοιάς του και ακολούθησε το εξής γεγονός: Στην Πορφυριώνα έπεσε μεγάλη ξηρασία και ο Επίσκοπος πληροφορήθηκε ότι μόνο αν δεχόταν ο Ιάκωβος να προσευχηθεί, θα ξανάβρεχε και πάλι. Έτσι, ο Επίσκοπος μετέβη στον τόπο της άσκησης του Ιακώβου, επικεφαλής πλήθους λαού παρακαλώντας τον να προσευχηθεί. Εκείνος δέχθηκε, και οι ουρανοί έριξαν το πολύτιμο νερό τους και μαζί το εξίσου πολύτιμο σημάδι ότι ο Θεός δέχεται τη μετάνοια του αμαρτήσαντός, οσοδήποτε βαρύ και αν ήταν το παράπτωμά του!

Ο Ιάκωβος, μετά από το ευόιωνο σημείο, πρόσθεσε και άλλους κόπους στον εγκλεισμό του και παρέδωσε το πνεύμα στον Κύριο, ζώντας για μια δεκαετία συνολικά στην κατάσταση αυτή της έσχατης κακοπάθειας.